

FIȘA DISCIPLINEI

Filosofie politică

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Filosofie
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	ÎF (zi)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Filosofie politică			Codul disciplinei	HLR2201		
2.2. Titularul activităților de curs	conf. dr. Mihai Maga						
2.3. Titularul activităților de seminar	conf. dr. Mihai Maga						
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF obligatoriu

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					36
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	-

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> • C2.4 Evaluarea comparativă a ideilor și argumentelor unor teorii filosofice și identificarea meritelor și limitelor acestora • C2.5 Soluționarea unei probleme filosofice de complexitate medie, la o disciplină filosofică oarecare • C3.2 Examinarea realității/proceselor sociale, politice, economice prin interogarea și clarificarea asumțiilor și principiilor care le justifică • C3.4 Examinarea critică și constructivă a conceptelor și viziunilor (abordărilor) din știință, politică, religie și artă • C4.3 Combinarea informațiilor pentru a formula reguli generale sau concluzii referitoare la problemele umane (raționament abductiv și inductiv) • C4.4 Reflecția critică și constructivă asupra modalităților de construire și de aplicare a ipotezelor filosofice referitoare la existența umană • C6.2 Identificarea, înțelegerea și respectarea valorilor, opiniilor, nevoilor, sentimentelor altor persoane sau culturi • C6.3 Aplicarea tehnicilor de rezolvare a problemelor interumane și interculturale (gestionarea situațiilor de criză, negocierea și medierea conflictelor, justificare, consiliere etică și filosofică)
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de a aplica, combina și transmite în mod corect și adecvat cunoștințele dobândite; • abilitatea de a comunica oral și în scris în limba română, utilizând corect terminologia și demersurile specifice filosofiei politice; • competențe în cercetarea documentară și utilizarea computerului în căutarea-găsirea de informații bibliografice în domeniul filosofiei politice, precum și în redactare de texte (scris academic).

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: principalele probleme ale filosofiei politice, principalii gânditori și evoluțiile istorice ale filosofiei politice
Aptitudini	Studentul este capabil să analizeze și să interpreteze texte de filosofie politică, să identifice probleme de filosofie politică, să folosească terminologia adecvată în expunerea ideilor de filosofie politică, să argumenteze corect și sistematic în dezbateri de filosofie politică
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a interpreta texte și idei de filosofie politică, pentru a realiza studii și cercetări în domeniul filosofiei politice, pentru a redacta materiale academice pe teme de filosofie politică

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea filosofiei pentru a oferi o întemeiere mai largă a deciziei politice, fundamentând-o pe o viziune generală asupra omului și lumii și supunând-o rigorilor gândirii corecte.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea principalelor probleme ale filosofiei politice; • Cunoașterea principalilor gânditori și a evoluției istorice a filosofiei politice

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
----------	-------------------	------------

1. Introducere în filosofia politică; definirea științei politice	expunerea, argumentarea, prelegerea	
2. Originile filosofiei politice	expunerea, argumentarea, prelegerea	
3. Ideologii politice: surse filosofice și impact social	expunerea, argumentarea, prelegerea	
4. Autoritatea și puterea	expunerea, argumentarea, prelegerea	
5. Statul: teorii privind fondarea și rolul statului	expunerea, argumentarea, prelegerea	
6. Statul: forme de guvernare	expunerea, argumentarea, prelegerea	
7. Libertatea: dimensiuni filosofice și politice	expunerea, argumentarea, prelegerea	
8. Dreptatea: raportul dintre morală și politică	expunerea, argumentarea, prelegerea	
9. Drepturile: tipuri de drepturi, stabilirea și respectarea lor	expunerea, argumentarea, prelegerea	
10. Excesele puterii: autoritarism, totalitarism, tiranie, dictatură	expunerea, argumentarea, prelegerea	
11. Comunitatea civilă: influența ei sub diferite regimuri politice	expunerea, argumentarea, prelegerea	
12. Gândirea istorică și filosofia: rolul filosofiei istoriei	expunerea, argumentarea, prelegerea	
13. Reflecția filosofică asupra politicii internaționale	expunerea, argumentarea, prelegerea	
14. Filosofia politică, un instrument de gândire	expunerea, argumentarea, prelegerea	

Bibliografie

Senellart, Michel, *Artele guvernării. De la conceptul de regim medieval la cel de guvernare*, Editura Meridiane, București, 1998;

James Henderson Burns (coord.), *The Cambridge History of Political Thought*, Cambridge University Press, 1988;

Coleman, Janet, *A History of Political Thought. From Middle Ages to the Renaissance*, Blackwell Publishers, Oxford/Malden, 2000;

Nemo, Philippe, *Histoire des idées politiques dans l'Antiquité et au Moyen Âge*, Quadrige/PUF Paris,, 2007;

Nemo, Philippe, *Histoire des idées politiques aux temps modernes et contemporains*, Quadrige/PUF, Paris, 2004;

Maga, Mihai, *Filosofia politică a lui Marsilio din Padova*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2012.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Definiția filosofiei politice	Studierea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
2. Filosofia politică a lui Platon și a lui Aristotel	Studierea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
3. Principalele ideologii politice	Studierea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
4. Conceptele de autoritate și de putere	Studierea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
5. Cum a apărut statul? Naturalism și contractualism	Studierea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
6. Monarhia, aristocrația, democrația	Studierea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
7. Ce înseamnă libertatea?	Studierea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
8. Conceptul de dreptate, forme de a face dreptate	Studierea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
9. Ce drepturi ne sunt necesare?	Studierea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
10. Ideologii politice care duc la totalitarism, tiranie, dictatură	Studierea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
11. Rolul societății civile în viața politică. Posibilități și limite	Studierea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
12. Cum se vede istoria din perspectivă politică? Ce este conștiința istorică?	Studierea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
13. Despre idealul păcii și justificarea unui război. Contribuie globalizarea la atingerea idealului politic?	Studierea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	
14. Cum ne ajută filosofia politică?	Studierea de texte ajutătoare, interpretarea de texte, dezbateră, discuția	

Bibliografie

David Miller (coord.) – *Enciclopedia Blackwell a gândirii politice*, Humanitas 2000

Barbara Cassin (coord.) – *Vocabularul european al filosofiilor*, Polirom 2013
 Évelyne Pisier, *Istoria ideilor politice*, Amarcord 2000
 V. Muscă, A. Baumgarten (coord.) – *Filosofia politică a lui Platon*, Polirom 2006
 V. Muscă, A. Baumgarten (coord.) – *Filosofia politică a lui Aristotel*, Polirom 2002
 Hannah Arendt – *Originile totalitarismului*, Humanitas 2006
 Hannah Arendt – *Condiția umană*, Idea 2007
 Augustin – *Despre cetatea lui Dumnezeu*, (XIV.28 trad. Mihai Maga pe site)
 Isaiah Berlin – *Patru eseuri despre libertate*, Humanitas 1996
 Dante Alighieri – *Despre monarhie*, ? (trad. Miruna Tătaru-Cazaban)
 Ernst Cassirer – *Mitul statului*, Institutul European, 2001
 Friedrich Hayek – *Drumul către servitute*, Humanitas 2006
 G. W. F. Hegel – *Prelegeri de filosofie a istoriei*, Humanitas 1997
 Thomas Hobbes – *Elementele dreptului natural și politic*, Humanitas 2005
 David Hume – *Eseuri politice*, Humanitas 2005
 Immanuel Kant – *Spre pacea eternă*, All 2008
 Gabriel Liiceanu – *Apel către lichele*, Humanitas 1996
 John Locke – *Al doilea tratat despre cârmuire*, Nemira 1999
 Niccolo Machiavelli – *Principele*, Humanitas 2006
 Marsilio din Padova – *Apărătorul păcii*, IRI 2013
 John Stuart Mill – *Despre libertate*, Humanitas 2001
 Thomas Morus – *Utopia*, Mondero 2003
 George Orwell – *O mie nouă sute optzeci și patru*, Polirom 2002 sau *Ferma animalelor*, Polirom 2002
 Horia Roman Patapievici – *Politice*, Humanitas 1996
 Karl R. Popper – *Societatea descrisă și dușmanii ei*, Humanitas 2005 și *Mizeria istoricismului*, All 1996
 John Rawls – *O teorie a dreptății*, Ed. UAIC 2012
 Jean-Jacques Rousseau – *Contractul social*, Mondero 2007
 Toma din Aquino – *Despre guvernământ*, Polirom 2005
 Max Weber – *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, Humanitas 2003

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel „undergraduate” în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale
- Studenții vor deprinde metodologia de bază a studiului filosofiei politice, vor învăța să folosească corect conceptele și să argumenteze tezele critice astfel încât să fie capabili să aplice metode filosofice de analiză asupra unor teorii politice, la nivel de începător
- Disciplina a fost elaborată în concordanță cu lucrările din domeniu, publicate în țară și străinătate;
- Unele teme din cadrul cursului cuprind aspecte relevante, ce fac obiectul preocupărilor instituțiilor de profil sau al unor conferințe științifice internaționale, inclusiv dezbateri în cadrul revistelor de circulație internațională

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea conceptelor de bază	Examen scris	25%
	Cunoașterea principalilor gânditori și texte, precum și a interpretărilor acestora	Examen scris	25%
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de muncă independentă	Prezentări orale la seminar	35%
	Participarea activă la seminar	Cuantificarea participării și intervențiilor la seminar	15%
10.6 Standard minim de performanță			

- Cunoașterea minimală a principalelor concepte ale filosofiei politice, dovedită în lucrarea de examen scris
- Participarea activă la seminar
- Respectarea normelor de etică academică, în special cele privitoare la originalitate
- Nota minimă de promovare este nota 5.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	--

Nu se aplică

Data completării:
25.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

.....

.....

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament

...

.....

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "*Nu se aplică*".